

DISKRÉTNÁ MATEMATIKA A LOGIKA – PRÍKLADY

Znakom (*) sú označené príklady, ktoré sa môžu javiť ako „ťažšie“ tesne po príslušnej prednáške. Mali by ste však byť schopní ich zvládnuť s istým časovým odstupom, po diskusii s kolegami alebo s prednášajúcim/cvičiacim a podobne.

5. OPERÁCIE NA MNOŽINE (ČASŤ II.)

- (1) Nech A je množina. Je $(2^A, \div)$ grupa? (viď posledný príklad predošlej časti.)
- (2) Je $(\mathbb{Z}, -)$ grupa? Prečo?
- (3) Je $(\mathbb{Z}, +)$ grupa? Prečo?
- (4) Je $(\mathbb{Z} \setminus \{0\}, \cdot)$ grupa? Prečo?
- (5) Je $(\mathbb{Q}, \cdot)$ grupa? Prečo?
- (6) Nech $*$ je operácia na $(0, \infty)$ daná predpisom $x * y = \sqrt{x \cdot y}$. Je $((0, \infty), *)$ grupa?
- (7) Nech ∞ je nejaký objekt z vlastnosťou $\infty \notin \mathbb{Q}$. Definujme na $\mathbb{Q} \cup \{\infty\}$ operáciu $*$ takto:

$$x * y = \begin{cases} \infty & \text{Ak } x = \infty \text{ alebo } y = \infty, \\ x \cdot y & \text{inak.} \end{cases}$$

Je $(\mathbb{Q} \cup \{\infty\}, *)$ grupa?

- (8) Je množina matic

$$\left\{ \begin{pmatrix} a & b \cdot \sqrt{2} \\ b \cdot \sqrt{2} & a \end{pmatrix} : a, b \in \mathbb{R}, a, b \text{ nie sú naraz obe nuly} \right\},$$

vybavená operáciou násobenia matic grupou? Je operácia násobenia matic na tejto množine komutatívna?

- (9) Doplňte Cayleyho tabuľku tak, aby sa jednalo o komutatívnu (abelovskú) grupu.
  - (a)

.	a	b	c	d
a	a			
b	b	a		
c	c	d	a	
d				a

- (b)

.	a	b	c	d
a	a			
b	b	c		
c	c	d	a	
d				

(*) Dokážte, že neexistuje bijektívny homomorfizmus z jednej na druhú.

- (10) Je množina $(0, 1)$ podgrupou $((0, \infty), \cdot)$?
- (11) (a) Je množina $\{2^k : k \in \mathbb{N}\}$ podgrupou $((0, \infty), \cdot)$?
- (b) Je množina $\{2^k : k \in \mathbb{Z}\}$ podgrupou $((0, \infty), \cdot)$?

- (c) Je množina $\{2^k \cdot 3^l : k, l \in \mathbb{Z}\}$ podgrupou $((0, \infty), \cdot)$?
- (12) V tomto cvičení uvažujeme vždy ako operáciu násobenie.
- (a) Definujme zobrazenie $\phi : \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R} \setminus \{0\}$ predpisom $\phi(x) = |x|$. Je ϕ homomorfizmus?
- (b) Definujme zobrazenie $\phi : \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{C} \setminus \{0\}$ predpisom $\phi(x) = x/|x|$. Je ϕ homomorfizmus? Čo je obor hodnôt ϕ ?
- (c) Definujme zobrazenie $\phi : \mathbb{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R} \setminus \{0\}$ predpisom $\phi(x) = x/|x|$. Je ϕ homomorfizmus? Čo je obor hodnôt ϕ ?
- (d) Definujme zobrazenie $\phi : \mathbb{Q} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{Q} \setminus \{0\}$ predpisom $\phi(a) = 2a^2$. Je ϕ homomorfizmus? Aký je obor hodnôt ϕ ?
- (e) Definujme zobrazenie $\phi : \mathbb{Q} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{Q} \setminus \{0\}$ predpisom $\phi(a) = \frac{1}{a^2}$. Je ϕ homomorfizmus? Aký je obor hodnôt ϕ ?
- (13) Nech S_n je grupa všetkých permutácií n -prvkovej množiny, vybavených operáciou skladania.
- (a) Nájdite „prirodzený“ injektívny homomorfizmus $\phi : S_n \rightarrow S_{n+1}$.
- (b) Dokážte, že S_3 nie je komutatívna (abelovská).
- (c) Nájdite nejakú komutatívnu podgrupu S_3 .
- (14) (*) Uvažujme grupu $GL(2)$ všetkých reálnych regulárnych matíc 2×2 , vybavenú operáciou násobenia matíc.
- (a) Definujme zobrazenie $\phi : GL(2) \rightarrow GL(2)$ $\phi(A) = \frac{1}{\det(A)}A$. Je ϕ homomorfizmus?
- (b) Definujme zobrazenie $\phi : GL(2) \rightarrow GL(2)$ $\phi(A) = A^T$, kde A^T je transpozícia matice A . Je ϕ homomorfizmus?
- (c) Tvoria symetrické singulárne matice podgrupu $GL(2)$?